

Chambre des Représentants

29 MARS 1949.

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code d'Instruction criminelle en ce qui concerne la représentation de certains prévenus défailants.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 186 du code d'instruction criminelle dispose que « si le prévenu ne comparaît pas devant le Tribunal correctionnel, il sera jugé par défaut ».

L'article 185 du même code détermine cependant que « dans les affaires qui n'entraînent pas la peine d'emprisonnement, le prévenu pourra se faire représenter par un avoué ».

L'article 188 traitant de l'opposition à un jugement par défaut impose également au prévenu l'obligation d'être présent sur son opposition.

Il en résulte que la comparution personnelle du prévenu, sauf dans certains délits mineurs, est obligatoire.

Mais il peut se faire que le prévenu se trouve dans l'impossibilité absolue de se présenter, non pas seulement momentanément, mais *définitivement*, à raison d'un état de santé qui ne lui permettra plus de se déplacer sinon toute sa vie, au moins pendant un espace de temps tel qu'il ne pourrait, sans inconvénients graves, lui être consentis des délais suffisants, tel serait le cas devant la menace d'expiration du délai de prescription.

D'autre part, le prévenu doit pouvoir assurer sa défense malgré son incapacité physique d'être présent à l'audience, tant sur le plan pénal que sur le plan de son éventuelle responsabilité civile.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

29 MAART 1949.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, wat betreft de vertegenwoordiging van sommige beklaagden.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Artikel 185 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt: « Indien de beklaagde niet verschijnt, wordt hij bij verstek gevonnist ».

Artikel 185 van hetzelfde wetboek bepaalt echter, dat de beklaagde zich door een pleitbezorger kan laten vertegenwoordigen, in de zaken betreffende misdrijven die geen gevangenisstraf medebrengen.

Artikel 188, dat handelt over het verzet tegen een vonnis bij verstek, legt aan beklaagde eveneens de verplichting op bij zijn verzet aanwezig te zijn.

Daaruit volgt, dat de verschijning in persoon van de beklaagde, behalve in zekere kleine wanbedrijven, verplicht is.

Het kan echter gebeuren dat de beklaagde zich in de volstrekte onmogelijkheid bevindt om te verschijnen, niet alleen tijdelijk maar *definitief*, wegens zijn gezondheidstoestand die hem zij het niet voor zijn gehele leven, dan toch voor een zekere periode niet zou toelaten zich te verplaatsen, zodat men hem niet zonder ernstige bezwaren voldoende termijnen zou kunnen toestaan. Dit zou het geval zijn ten overstaan van het feit dat de verjaringstermijn dreigt te vervallen.

Anderzijds, moet de beklaagde, niettegenstaande hij lichamelijk onbekwaam is om op de terechtzitting te verschijnen, zijn verdediging kunnen waarnemen, zowel op strafrechtelijk gebied als op het gebied van zijn eventuele burgerlijke aansprakelijkheid.

G.

A titre purement exemplatif, faut-il souligner la situation d'un coprévenu en matière d'infraction relative à la police du roulage ayant entraîné des conséquences importantes, sinon graves au joint de vue civil, qui voit exposer son honneur ou son patrimoine sans pouvoir assurer sa défense, alors que son impotence totale provient peut-être de l'accident lui-même.

Il apparaîtra que dans une situation semblable il est de stricte équité et de bonne justice que le prévenu puisse être assuré de faire valoir tous ses moyens de défense.

On peut, dans de nombreux autres exemples, penser de la même façon.

Quels sont les remèdes qui s'imposent ?

Autoriser le prévenu à se faire représenter par un porteur de procuration spéciale, cette dernière formalité étant requise pour établir qu'il a bien la volonté de se défendre et de voir intervenir un jugement contradictoire; cette personne chargée de représenter le prévenu à l'audience déposera requête tendant à cette fin et y joindra les pièces justificatives.

Le Tribunal saisi de cette requête pourra, sur production des pièces, autoriser cette représentation ou, s'il n'a pas tous ses apaisements, ordonner, au préalable, qu'il soit procédé d'urgence à l'examen de l'intéressé par un expert médecin qu'il désignera, l'affaire étant, dans ce cas, reportée à une audience qui suivra dans le mois.

Cette procédure se faisant dans l'intérêt du prévenu, celui-ci devra supporter les frais causés par cet incident.

En présence des discussions que soulève le maintien des avoués, il a paru, à l'auteur de la proposition, souhaitable de charger l'avocat porteur de procuration spéciale de représenter le prévenu défaillant.

Bij wijze van voorbeeld, wijzen wij op de toestand van een medebeklaagde in zake inbreuk op de verkeerspolitie die belangrijke of zelfs ernstige gevolgen op burgerlijk gebied heeft gehad en wiens eer of vermogen in het gedrang wordt gebracht zonder zijn verdediging te kunnen waarnemen, wanneer zijn onbekwaamheid wellicht aan het ongeval zelf te wijten is.

Het blijkt dat het in een dergelijke toestand billijk en rechtvaardig zou zijn, dat de beklaagde al zijn verdedigingsmiddelen zou kunnen laten gelden.

In talrijke andere gevallen kan men op dezelfde wijze redeneren.

Welke middelen zijn daartoe vereist ?

Men moet aan beklaagde toelaten zich te laten vertegenwoordigen door een houder van een bijzondere volmacht. Die laatste formaliteit is vereist om vast te stellen dat hij zich wel degelijk wil verdedigen en dat hij een vonnis op tegenspraak wenst; de persoon die zal gelast zijn de beklaagde ter terechtzitting te vertegenwoordigen dient een verzoekschrift daartoe in en voegt er de bewijsstukken aan toe.

De Rechtbank waarbij dat verzoekschrift aanhangig wordt gemaakt, kan die vertegenwoordiging, op overlegging van de stukken, toelaten of, indien zij niet ten volle gerustgesteld is, bevelen dat vooraf dringend zou worden overgegaan tot het onderzoek van belanghebbende door een geneesheer die zij aanwijst. De zaak wordt, in dat geval, verwezen naar een terechtzitting binnen de maand.

Daar die rechtspleging gevolgd wordt in het belang van de beklaagde, moet hij de door dit incident veroorzaakte kosten dragen.

Ten overstaan van de betwistingen waartoe de handhaving der pleitbezorgers aanleiding geeft, scheen het de indiener van het voorstel gewenst toe de advocaat, houder van een bijzondere volmacht, te gelasten de niet verschijnende beklaagde te vertegenwoordigen.

A. CHARLOTEAUX.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

L'article 186 du Code d'Instruction criminelle est modifié comme suit :

« Si le prévenu ne comparaît pas, il sera jugé par défaut. Toutefois, si son état de santé, dûment constaté, le met dans l'impossibilité certaine et prolongée de se déplacer pour comparaître en personne, il sera autorisé à se faire représenter par un avocat porteur d'une procuration spéciale et des pièces justificatives qui déposera requête à cette fin. »

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Artikel 186 van het Wetboek van Strafvordering wordt gewijzigd als volgt :

« Indien de beklaagde niet verschijnt, wordt hij bij verstek gevonnist. Indien zijn gezondheidstoestand, beoordeeld door de rechter, hem echter in de zekere en langdurige onmogelijkheid stelt zich te verplaatsen om in persoon te verschijnen, zal hem toelating worden verleend om zich te laten vertegenwoordigen door een advocaat, houder van een bijzondere machtiging en van de bewijsstukken; deze dient een verzoekschrift daartoe in. »

ART. 2.

Le Code d'Instruction criminelle est complété par un article 186bis, nouveau, rédigé comme suit :

« Le Tribunal pourra commettre un expert médecin » qui fera rapport d'urgence sur la réalité du fait de » santé invoqué; la procédure principale devant être pour- » suivie dans le mois de ce jugement.

» Les frais de cet incident restent à charge du prévenu » qui postule sa représentation à l'audience. »

ART. 3.

Le 1er alinéa de l'article 188 du Code d'Instruction criminelle est modifié comme suit :

« L'opposition emportera de droit citation à la première » audience; elle sera non avenue si l'opposant n'y com- » paraît pas ou s'il n'est pas représenté conformément » aux dispositions de l'article 186; et le jugement que le » tribunal aura rendu sur l'opposition ne pourra être » attaqué par la partie qui l'aura formée, si ce n'est par » appel, ainsi qu'il sera dit ci-après. »

ART. 2.

Het Wetboek van Strafvordering wordt aangevuld met een nieuw artikel 186bis, luidend als volgt :

« De Rechtbank kan een deskundig geneesheer aanstel- » len, die dringend verslag uitbrengt over het bestaan van » de ingeroepen gezondheidstoestand; de hoofdrechtsple- » ging moet worden vervolgd binnen de maand na die » uitspraak.

» De kosten van dat incident blijven ten laste van de » beklaagde die om zijn vertegenwoordiging ter terecht- » zitting verzoekt. »

ART. 3.

De 1ste alinea van artikel 188 van het Wetboek van Strafvordering wordt gewijzigd als volgt :

« Het verzet brengt van rechtswege dagvaarding mede » voor de eerstkomende terechtzitting; het wordt als on- » gedaan beschouwd indien de eiser in verzet er niet ver- » schijnt of indien hij niet vertegenwoordigd is, overeen- » komstig de beschikkingen van artikel 186, en het » vonnis, door de rechtbank op het verzet gewezen, kan » door de partij die verzet heeft gedaan, alleen door mid- » del van beroep bestreden worden, zoals verder wordt » gezegd. »

A. CHARLOTEAUX.
E. CHARPENTIER,
J. OBLIN,
J. GASPARD.